למלך אדוני

מכתבי אל־עמארנה, כְּמִדְּ, תענך
ומכתבים נוספים מהמאה הארבע־עשרה לפסה״נ

תרגמה

ציפורה כוכבי־רייני

מוסד ביאליק • ירושלים
והוצאת הספרים של אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

THE BIBLICAL ENCYCLOPAEDIA LIBRARY
founded by the Board of Editors of the
ENCYCLOPAEDIA MIQRA'IT (ENCYCLOPAEDIA BIBLICA)

General Editor: Shmuel Aḥituv
Copy-editing and Production: Geula Cohen

XX

TO THE KING MY LORD

Letters from El-Amarna, Kumidu, Taanach and Other Letters from the Fourteenth Century BCE

Translation by
Zippora Cochavi-Rainey

ספר זה מופיע בסיוע קרן המחקר של מכללת בית ברל
Published with the assistance of the Beit Berl College

הדפסה שנייה מתוקנת תשס״ט-2009
הדפסה שלישית תשפ״ג-2023

מסת״ב 1-886-342-965-978 ISBN

©
כל הזכויות שמורות למוסד ביאליק • ירושלים תשס״ה
והוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
All rights reserved to the Bialik Institute • Jerusalem 2005

סדר: ארט פלוס, ירושלים
הדפסה וכריכה: דפוס כספית, ירושלים

פרק אחד־עשר

פרשת עַבְדְּחֶבַ ויריביו

מכתבים 271, 279–280, 285–291, 366

עניין מיוחד מצאו החוקרים במכתבי מושל ירושלים (א״ע 285–290). סגנונם של מכתבי ירושלים מיוחד במינו על שום השימוש בניב הבבלי והאשורי גם יחד. עד עצם היום קריאת שמו הפרטי של מושל ירושלים אינה נהירה לגמרי. הרכיב התיאופורי בשמו הוא שם האלה החורית חֶבַ, רעיית תֶּשֻׁב, אל הסערה החורי. הרכיב הראשון כתוב בסימן שומרי ÌR = עבד, מקבילו באכדית *(w)arad*, ובשמית מערבית - עבד. היו שהציעו לתרגם זאת לחורית, אולם אין יודעים מהי המלה המקבילה לעבד בחורית. ואמנם נקטנו כאן בשם עַבְדְּחֶבַ למרות העדר אישור אפיגרפי לקריאה זו. הנושא העיקרי הנדון בצרור מכתבים זה הוא המחלוקת על השליטה בדרכי הגישה ממישור החוף לעבר במת ההר בסביבות ירושלים. העיסוק בעניין זה נסב על שום תחושת החנק שחש עַבְדְּחֶבַ, מלך ירושלים, בשל לחץ שכניו שוכני ערי החוף. יריביו העיקריים של מושל ירושלים הם שָׁוַרדַתַ (כנראה מושל גת במישור החוף; א״ע 279–284) ומִלְכִּאֵל מושל גזר. גם כאן ראשית הסכסוך בפעילות תוקפנית של עַבְדְּחֶבַ (א״ע 280).

לאחר זמן פקד את האזור איום כללי; מסתבר כי גורמים אנטי־מצריים מרדו במושלי הערים. בדיווחים השונים כינו המושלים את צריהם ׳עַפְּרוּ׳. המשבר חל בימי בניו של מִלְכִּאֵל מגזר. ואמנם לתיאור התמונה הכללית מצורפים כמה מכתבים השופכים אור על מאורעות נוספים באיזור החוף. בתיק זה שזורים מכתביהם של כל המעורבים בפרשה. המכתבים סודרו לפי תוכנם.

א"ע 366: שֻׁוַרדַתַ מושל גת(?) אל מלך מצרים

לוח: AO 7096. העתק: Thureau-Dangin, Nouvelles lettres, p. 106
תעתיק ותרגום: Thureau-Dangin, Nouvelles lettres, p. 106
תרגומים: Thureau-Dangin, *ibid.*, pp. 98f.; Rainey, Barth-Ginsberg Law, pp. 32f. Ebeling, in *ATAT*^{2}, pp. 378f.; A. Alt, *Kleine Schriften zur Geschichte des Volkes Israel* 3, München 1959, pp.162ff.; Albright, The Amarna Letters, in *ANET*, p. 487; Seux, Les lettres, pp. 59; Borger, in Galling, *Textbuch*, p. 27

10-1 למלך אדוני, שמשי, אלוהַי, אמור: כה (אמר) שֻׁוַרדַתַ, עבדך, עבד המלך ועפר שתי רגליו והקרקע אשר אתה דורך עליה. לרגלי המלך, אדוני השמש מן השמים, שבע פעמים ושבע פעמים השתחוויתי על הבטן ועל הגב.

21-11 יֵדע־נא המלך אדוני, שהרגתי את (איש) העַפְּרוּ אשר התקומם נגד הארצות שנתן האל של המלך אדוני בידי, והרגתיו. ואמנם יֵדע־נא המלך, אדוני, שהם עזבוני - כל אֶחי - ואנוכי, ועַבדחֶבַּ לוחמים בעַפְּרוּ.

28-22 וסַרַתַ, איש עכו, ואַנתַרַתַ, איש אכשף, שניהם מיהרו לעזור לי בחמישים מרכבות - ועתה הם עוינים אותי.

34-28 יישר־נא בעיני המלך, אדוני, וישלח־נא את יַנחַמֶ, ולוּ נִלָחם, וכך אכן תשיב את ארצות המלך אדוני עד קצה גבולן.

א"ע 285: עַבדחֶבַּ מושל ירושלים למלך מצרים

לוח: VAT 1601. העתקים: WA 174; VS 11, 161
תעתיק ותרגום: נאמן, המערך המדיני, עמ' 97-98
קולציה: רייני 20.10.2003

4-1 [למל]ך [אדוני, אמור: כה] (אמר) עַבדחֶבַּ עבדך. ל]רגלי [המלך אדוני] שבע פעמים ושבע פ[עמים נפלתי].

8-5 ראה, אנוכי אינני [מושל־עיר]; חייל אנוכי ל[מלך אדוני]. מדוע המ[לך אדוני] אינו שולח את שליחי?

14-9 [ל]כן, [יַנחַ]מֶ שָׁלַח כו[ח צבאי, אך הוא לא י]צא; אני עצמי שילחתי אותו.

[לכ]ן, [ישמע]־נא המלך אדוני לעַבְדּ]חֶבָּ עבדו.

19-15 [אם] י׳א׳ין צבא סדיר, [ישל]ח־נא המלך אדוני [נצי]ב אשר יביא את [מושלי]־הערים עמו.

25-20 [. . .] המלך [. . . המל]ך, [. . .] וחיל המצב השייך [לאַדַי], שליח המ[לך], לקח רכוש של ביתם.

31-26 ידאג־נא ל[הם] המ[לך] וישלח־נא את ש[ליחי במ]הרה, כאשר [. . .] הכוח [. . .]

א״ע 279: שֻׁוַרדַתַ מושל גת(?) למלך מצרים

לוח: VAT 1647. העתקים: WA 107; VS 11, 158
תעתיק ותרגום: Rainey, Rev. of Moran, *Les lettres*, p. 71

8-1 [ל]מלך אדוני, [אלוה]י, שמשי, א׳מו׳ר: כ[ה] (אמר) שֻׁוַרדַתַ עבדך, עפר רגליך. לרגלי המלך אדוני שבע פעמים ושבע פעמים נפלתי.

13-9 יֵדע־נא המלך אדוני, כי [ח]רבה ארץ המלך [אדונ]י בש[ל] עריקת [אנ]שי קעילה אל הבו[גדים].

23-14 ישל[ח]־נא [המלך צבא ס׳דיר׳. ולו יק]שי[ב] למוש[לי־עריו] ואנו נתנגד להם ונרחיק מארץ המלך אדוני את הבוגדים.

א״ע 280: שֻׁוַרדַתַ מושל גת(?) למלך מצרים

לוח: WA 100. העתק: C. 4772 (12213)
תרגום: Albright, The Amarna Letters, in *ANET*, p. 487; Seux, Les lettres, pp. 60

8-1 י׳ל׳מלך אדוני, אלו[הַ]י, שמשי, אמו[ר]: כ[ה] (אמר) שֻׁוַרדַתַ עבד׳ך׳, עפר רגליך. ל[רגל]י המלך אדוני, אל׳י׳, שבע [פע]מים ושבע פעמים נפלתי.

15-9 המלך אדוני, שלחני להֵילחם בקעילה. נלחמתי ועתה שלום לי. עירי הושבה אלי.

24-16 מדוע כתב עַבְדְּחֶבָּ[בַּ] לאנשי קעילה, ״[ק]חו כסף ולכו אחרַי״ ויֵדע־נא המלך אדוני, כי לקח עַבְדְּחֶבָּ את עירי ממני.

29-24 ועוד: ישאל־נא המלך אדוני, אם לקחתי מידו איש או שור או חמור; או־
אז הוא צודק!

35-30 ועוד: לַבאַי מת, זה אשר נהג לכבוש את ערינו, אבל עתה עַבדְחֶבַּ הנו
לַבאַי [א]חר, והוא כוב⌜ש⌝ את ערינו.

40-36 [ו]ייתן־נא המלך דעתו על עבד⌜ו⌝ בעניין זה; אבל לא אעשה דבר עד אשר
ישיב המלך דבר לעבדו.

א"ע 286: עַבדְחֶבַּ מושל ירושלים לאמנחתפ ד' מלך מצרים

לוח: VAT 1642. העתקים: WA 102; VS 11, 162
תצלומים: R.W. Rogers, *Cuneiform Parallels to the Old Testament*, New York-Cincinnati 1912, p. 529, pl. 30; H. V. Hilprecht et al., *Explorations in Bible Lands during the Nineteenth Century*, Philadelphia 1903, p. 621
תרגומים: Ebeling, in *ATAT*^{2}, pp. 374f.; Albright, The Amarna Letters, in *ANET*, p. 487f.; Borger, in Galling, *Textbuch*, p. 25f.; Seux, Les lettres, pp. 54f; Rainey, Rev. of Moran, *Les lettres*, p. 71

4-1 ⌜ל⌝מלך אדוני אמור: כה (אמר) עַבדְחֶבַּ עבדך. לרגלי אדוני המלך שבע
פעמים ושבע פעמים נפלתי.

15-5 מה עשיתי למלך אדוני? הם משמיצים אותי לפני המלך אדוני, "עַבדְחֶבַּ
מרד במלך אדונו". ראה, באשר לי, לא אבי ולא אמי הושיבוני במקום
הזה, (אלא) זרוע המלך החזקה הכניסה אותי לבית אבי, מדוע דווקא אני
אפשע במלך אדוני?

21-16 כל עוד אדוני המלך חי; אומר אני אל נציב המלך אדונ[י], "מדוע אוהב
אתה את העַפְּרו, אך את מושלי־הערים אתה שונא?" לכן אני מושמץ לפני
המלך אדוני.

31-22 הואיל ואני אומר: "אבודות ארצות המלך אדוני", לכן אני מושמץ לפני
המלך אדוני. יֵדע־נא המלך אדוני, כי המלך אדוני הציב (כאן) חיל מצב,
אך את כולם שָבה יַנחֵמ. [ואת החיילים החזיר אל ארץ מצרים . . .]

43-32 [ועתה] המלך אדוני, [אין] (כאן) ⌜חיל מצב⌝, על כן [ידאג־נא] ⌜המלך⌝
לארצו. כל ⌜ארצות⌝ המלך אדוני ערקו. אַלמְלֵכְּ הרס את כל ארצות המלך
ולכן ידאג־נא המלך אדוני לארצו. ואנוכי אומר: "הייתי בא אל המלך אדוני

דבר העורך

[א] תעודות אל־עמארנה - מה הן?

תעודות אל־עמארנה הן שריד של ארכיון משרד החוץ המצרי במאה י״ד לפסה״נ. התעודות נמצאו ב׳בית הסופרים׳ של אח׳תאתון (אל־עמארנה), בירת מצרים בימי פרעה אמנחתפ הרביעי, שנודע גם בשם אח׳נאתון. במהלך המחקר של תעודות אל־עמארנה נתברר כי התעודות אינן משקפות את הארכיון המלא, אלא את התעודות ה׳מתות׳, אותן תעודות שהפקידים המצרים לא נזקקו להן יותר במגעיהם עם הממלכות הגדולות, או עם מושלים של ערי המדינה הכנעניות הכפופות למצרים. אבל כבר כשהגיע הארכיון לאח׳תאתון היה ארכיון חלקי. הפקידים המצרים העבירו מנוא־אמון לבירה החדשה רק את ׳הארכיון החי׳ של המשרד, ׳התעודות המתות׳ נותרו מאחור בנוא־אמון. שנים ספורות לאחר מותו של אח׳נאתון נעזבה הבירה החדשה, ופרעה על שריו ופקידיו שבו לנוא־אמון, ועמם הארכיון הפעיל של משרד החוץ. מה שנותר והגיע לידנו הוא שריד של ׳ארכיון מת׳.

שלא כבימינו, הקדמונים היו אנשים מעשיים ולא טרחו לשמור לדורות שיבואו, ולחוקרי קדמוניות, את התעודות שאין בהן חפץ. לא היו ביניהם גַּנזי מדינה כבימינו. משום כך גם לוּ הגיעו לידנו כל התעודות שנותרו באל־עמארנה לא היתה בידנו תמונה שלמה של ארכיון משרד החוץ המצרי. אבל גם מה שבידנו אינו ׳הארכיון המת׳ בשלמותו. איננו יודעים כמה תעודות אבדו מאז עלו מעפר החורבות של אח׳תאתון בשנת 1887. התעודות, לוחות חומר לא צרוף, פגיעות ביותר. כמה מהן התפוררו עוד לפני שהפלחים והסוחרים עמדו על חשיבותן הכספית. אחרות נשברו או נשחקו כשטולטלו מאל־עמארנה לחוף הנילוס, בשקים שהועמסו על חמורים, ומשם בסירות ללוקסור וקהיר. מי יודע כמה תעודות אבדו כשנציגי מחלקת העתיקות המצרית דלקו אחרי שודדי העתיקות והסוחרים הנמלטים עם שללם.

[ב] תעודות אל־עמארנה ותולדות ישראל

׳זירת הפעולה׳ של מכתבי אל־עמארנה היא המזרח הקדמון כולו. אבל הזירה שעניינה ביותר את חוקרי ארץ־ישראל והמקרא, ודיברה יותר מכל לקהל הרחב היתה ארץ כנען. עניין רב עוררה הזכרת הַחַבִּרִ, שזוהו לשונית ועניינית בעברים. זיהוי קשה זה (ראה להלן בהקדמת המתרגמת) מסרב למות, ועד היום יש המבקשים לקיימו, אם לא מבחינה לשונית אז מבחינה חברתית והיסטורית. ואם היום עוד יש מחזיקים בדעות אלה, לא ייפלא שכך היה, מראשית המחקר ועד לשנות החמישים והשישים של המאה העשרים, שאז נתפרסמו כמה מחקרים שהפריכו זהות זו.

הסברה שרווחה למדי בראשית המחקר היתה שתלונות מלכים של ערי המדינה הכנעניות על הַחַבִּרִ משקפות התנגשויות בין שבטי העברים, בני ישראל או שבטים עבריים קודמים, לבין תושבי הארץ הכנענים. לא זו אף זו. במכתב 256 ששלח מֶתְבַּעל מפחל לנציב המצרי יַנְחַמֶ, הוא כותב לנציב שיאמת את דבריו וישאל כמה אנשים וביניהם פלוני בשם *Yašuya*. מכאן קצרה היתה הדרך להתפתות ולראות באותו *Yašuya* את יהושע בן־נון. וֶבֶר בהערותיו למכתבי אל־עמראנה במהדורת קנודטזון (עמ׳ 1319) העיר שניתן להשוות את השם *Yašuya* לשם המקראי יהושע, אבל ההשוואה כלל אינה ודאית (doch ist das natürlich ganz unsicher) והעדיף לראות בו שם חתי־מִתני (היינו חורי). מורן רואה בו שם תיאופורי מקוצר המורכב בשורש יש״ע. אבל השוואה בין *Yašuya* ליהושע, הס מלהזכיר.

המֶרב שמכתבי אל־עמארנה יכולים לתרום לתולדות ישראל הוא תמונת ארץ כנען ומשטרה לפני היותה לארץ־ישראל. התיאור של הפיצול המדיני של כנען בספר יהושע, כולל הבריתות של מלכי הדרום והצפון, הולם את תמונת הפיצול המדיני של כנען המצרית. אבל לעומת זאת אין זכר במקרא לשלטון־העל המצרי.

התמונה כאילו היו הַחַבִּרִ הולכים ומשתלטים על הארץ חסרת יסוד. לפרשת הַחַבִּרִ אין שום זיקה לפרשת הכיבוש וההתנחלות. תמונה זו מבוססת על קריאה פשטנית מדי של מכתבי אל־עמארנה, ומתן אמון רב מדי במכתבי התלונה והזעקות המוגזמות לעזרה של כמה ממלכי כנען.

הבעייה העיקרית של חַבַּרָ לא היתה בארץ־ישראל גופה, אלא בגבל שלחוף הלבנון. בעייתו של מלך גבל לא היתה חַבַּרָ כי אם שכניו, ובראשם עַזַרָ מושל אַמַּרָ. ההאשמות של מלכי כנען על עשיית יד אחת עם חַבַּרָ הלכו הלוך ושוב - מאשים היה הופך לנאשם - ואינם יותר מניסיונות לערב את השליט המצרי ופקידיו לטובתם. חַבַּרָ לא איימו על שלטון־העל המצרי, וכאשר אין מדובר בהאשמות הדדיות, היו חַבַּרָ בגדר בעייה מקומית, שנגעה לצעקנים ובכיינים דוגמת עַבדחֶבַּ מירושלים.

[ג] מכתבי אל־עמארנה בעברית

משום זיקתן לארץ־ישראל, ולכאורה גם לתולדות כיבוש הארץ בידי בני ישראל, פלא הוא בעיני שחלפו כשני עשורים מגילויים ועד שנתפרסמו תרגומים ראשונים לעברית של תעודות מארכיון אל־עמארנה ומתענך. עד כמה שהצלחתי לברר התרגומים הראשונים (ולא מהמקור) נעשו בידי בן־ציון דינאבורג (לימים פרופ׳ דינור, מי שהיה שר החינוך והתרבות, תשי״א-תשט״ו). לפי שאינו מזכיר תרגומים קודמים אני מניח שלא היו מי שקדמוהו. תרגומיו לשמונה תעודות (לעתים רק חלקי תעודות) נתפרסמו במקראה ההיסטורית שהתקין: **תולדות ישראל (כריסטומטיה היסטורית). מקורות לתעודות... ספר עזר למורים, תלמידים ומתלמדים. חלק ראשון**, קיוב תרע״ט (על כריכת הנייר תר״ף 1919), הוצאת חברת מפיצי השכלה - פיטרוגרד. תרגומיו ל״כתובות מצרים, אשור בבל ופרס״ ׳תרגמו לא מן המקור, אלא מן התרגומים המצויים בספרות אירופא, ביחוד בספרות האשכנזית והאנגלית. במקום שיש תרגום עברי (למשל כתבת סנחריב הגדולה שתורגמה לעברית ע״י הדר׳. יוסף קלוזנר ב״השלח״, ״וחוקי עמורבי״ שתורגמו לעברית ע״י הפרופיסור ד.ה. מילער)... לקחתי מן התרגום העברי הזה בתור יסוד, והרשיתי, לי לעשות שינוים רק במקומות שהתרגומים הלועזיים, שיצאו לאור בזמן האחרון, נראו לי יותר נכונים ומבוססים׳ (עמ׳ 4). מהדורה מתוקנת של תרגומים כאלה ואחרים הוציא דינור בארץ־ישראל בשנת תרצ״ח: **תולדות ישראל בארצו. כרך ראשון ספר ראשון** (לא יצאו יותר) הוצאת דביר, תל־אביב תרצ״ח. כאן נעזר דינור בנפתלי הרץ טור־סיני (טורטשינר) בבדיקת החומר האכדי,

ובשמואל ייבין בהשוואת החומר המצרי (עמ׳ ח). אבל בסופו של דבר המדובר בתרגומים מתרגומים. יש לציין שכבר בספרו משנת תרע״ט נזהר דינור מלזהות את החַבִּרָ בבני ישראל, אף שפטור בלא כלום אי־אפשר, והוא כתב על כך שתעודות אל־עמארנה מתארות את המצב המדיני בארץ־ישראל לפני כיבושה בידי בני ישראל, ו׳גם על התפרצותם של שבטים ״עברים״ אל הארץ׳ (עמ׳ 15). דינור לא נפל בפח של ״יהושע׳ וכלל לא הזכיר את Yašuya.

לתרגומים הראשונים מן המקור של מכתבי אל־עמארנה קדם תרגומו של בנימין מזר (מייזלר) לתעודות מתענך (״לוחות תענך״, אצל נ״ה טורטשינר, א״א קבק, א, צ׳ריקובר וב׳ שוחטמן [עורכים], **ספר קלוזנר. מאסף למדע ולספרות יפה מוגש לפרופסור יוסף קלוזנר ליובל הששים**, תל־אביב תרצ״ז, עמ׳ 44–56). רק החל משנת תשט״ו התחיל פינחס ארצי לפרסם מתרגומיו למכתבי אל־עמארנה בעברית. אלה נתפרסמו בחוברות משוכפלות שהוציא לאור אברהם מלמט לתלמידי האוניברסיטה העברית. מהדורות מסודרות יותר של החוברות הללו יצאו בשם **מקורות לתולדות ישראל וארצו בתקופת המקרא. האלף השני לפסה״נ**, ירושלים תשט״ו (מהדורה שנייה מורחבת ומתוקנת תש״ל, מהדורה שלישית מורחבת ומתוקנת תשל״ז). אוסף בשם **תעודות נבחרות מארכיון אל־עמארנה**, הוציא ארצי בחוברת משוכפלת באוניברסיטת תל־אביב (החוג ללימודי המזרח התיכון הקדום, תש״ל). בשנת תשל״ז הוציאו לאור נדב נאמן וחנוך רביב ז״ל חוברת משוכפלת של תרגומי **תעודות מארכיוני אללח׳ ואל־עמארנה** (האוניברסיטה העברית. החוג להיסטוריה של עם ישראל). מכתבי אל־עמארנה תורגמו על ידי נאמן.

עתה, לראשונה מוגש לקורא העברי תרגום מלא של כל תעודות אל־עמארנה, ועמן התעודות שנמצאו בכאמד א־לוז שבבקעת הלבנון, שמן הראוי לצרפן לאוסף של תעודות אל־עמארנה, וכן תעודות תענך הקודמות בזמן לתעודות אל־עמארנה. עוד שולבו בכמה מפרקי הספר, ה׳תיקים׳, תעודות שהמתרגמת מצאה לנכון לשלבן עניינית בפרקים השונים. מקורן של תעודות אלה בארכיון של ממלכת החתים בחַתְּשַ ובארכיון של ממלכת אֶגַרת. הספר מצטרף לתרגומים המוסמכים בגרמנית (קנודטזון), צרפתית ואנגלית (שניהם משל מורן). מצד אחד, הספר הנוכחי חסר דיונים

מפורטים דוגמת אלה שבמהדורת קנודטזון, וגם אין בו הערות דוגמת ההערות הפילולוגיות הקצרות של מורן, אבל מצד שני הוא מנצל את הישגי קודמיו ואת תוצאות הקולציות (בדיקות ההשוואה, אנגלית collations) העדכניות של הלוחות עצמם שערך א״פ רייני באוספים השונים, תהליך ההולך ונמשך בעצם הימים הללו כהכנה למהדורה חדשה של תעודות אל־עמארנה. תאריכי הקולציות רשומים כפריט אחרון בראש כל תעודה ותעודה. המלומדים העוסקים במכתבי אל־עמארנה ידעו לבדוק ולהשוות את המהדורות שבידיהם לתרגום הנוכחי. הקורא המצוי ידע שלפניו תרגום מוסמך ומעודכן.

עמל רב השקיעה המתרגמת במלאכתה, והעורך - נציגם של הקוראים - הכביד אוכפו עליה בדרישותיו. אני מקווה שהצלחנו להניח לפני הקורא תרגום מהימן, אף כי לא שוטף, שכן רוב התעודות אינן כתובות בלשון שוטפת, כי אם בלשון־כלאיים של סופרים שכתבו בשפה נרכשת, ונועדו לקוראים שאף זו לא היתה שפת אמם.

שמואל אחיטוב
ירושלים, ערב פסח תשס״ד

רשימת המכתבים

ברשימה זו מובאים כל המכתבים המתורגמים לפי הספרור המקובל ומקומם בספר זה. לא נכללו תעודות 340–361, 368, 372–377, 379–382, שאינן מכתבים.

מס׳	עמוד	מס׳	עמוד	מס׳	עמוד
1	*17*	26	*76*	51	*259*
2	*19*	27	*77*	52	*260*
3	*20*	28	*80*	53	*260*
4	*21*	29	*81*	54	*262*
5	*22*	30	*87*	55	*262*
6	*23*	31	*97*	56	*263*
7	*37*	32	*98*	57	*264*
8	*38*	33	*101*	58	*264*
9	*39*	34	*102*	59	*264*
10	*23*	35	*103*	60	*113*
11	*24*	36	*104*	61	*114*
12	*26*	37	*105*	62	*114*
13	*26*	38	*105*	63	*233*
14	*28*	39	*106*	64	*233*
15	*89*	40	*107*	65	*277*
16	*90*	41	*93*	66	*115*
17	*42*	42	*94*	67	*179*
18	*43*	43	*95*	68	*116*
19	*43*	44	*96*	69	*116*
20	*45*	45	*109*	70	*117*
21	*47*	46	*110*	71	*117*
22	*48*	47	*110*	72	*118*
23	*56*	48	*111*	73	*118*
24	*57*	49	*111*	74	*119*
25	*64*	50	*111*	75	*120*

מס'	עמוד	מס'	עמוד	מס'	עמוד
76	*121*	107	*145*	138	*175*
77	*121*	108	*146*	139	*177*
78	*122*	109	*148*	140	*177*
79	*122*	110	*150*	141	*179*
80	*123*	111	*150*	142	*178*
81	*123*	112	*151*	143	*180*
82	*124*	113	*152*	144	*283*
83	*125*	114	*153*	145	*253*
84	*126*	115	*154*	146	*255*
85	*127*	116	*154*	147	*255*
86	*128*	117	*155*	148	*238*
87	*129*	118	*157*	149	*256*
88	*129*	119	*157*	150	*254*
89	*131*	120	*158*	151	*258*
90	*132*	121	*160*	152	*254*
91	*133*	122	*160*	153	*284*
92	*134*	123	*161*	154	*284*
93	*135*	124	*162*	155	*285*
94	*135*	125	*162*	156	*151*
95	*136*	126	*163*	157	*148*
96	*136*	127	*164*	158	*147*
97	*137*	128	*165*	159	*181*
98	*141*	129	*165*	160	*182*
99	*137*	130	*169*	161	*182*
100	*140*	131	*167*	162	*183*
101	*138*	132	*168*	163	*185*
102	*141*	133	*170*	164	*185*
103	*142*	134	*170*	165	*186*
104	*142*	135	*171*	166	*187*
105	*143*	136	*172*	167	*188*
106	*144*	137	*173*	168	*188*

מס׳	עמוד	מס׳	עמוד	מס׳	עמוד
169	*171*	200	*244*	231	*282*
170	*172*	201	*286*	232	*200*
171	*149*	202	*287*	233	*279*
172	*189*	203	*287*	234	*279*
173	*189*	204	*287*	235	*280*
174	*249*	205	*286*	236	*280*
175	*249*	206	*288*	237	*204*
176	*249*	207	*244*	238	*204*
177	*250*	208	*244*	239	*282*
178	*291*	209	*288*	240	*283*
179	*251*	210	*245*	241	*246*
180	*251*	211	*288*	242	*203*
181	*252*	212	*289*	243	*199*
182	*242*	213	*289*	244	*199*
183	*242*	214	*245*	245	*201*
184	*242*	215	*245*	246	*203*
185	*246*	216	*292*	247	*278*
186	*247*	217	*292*	248	*200*
187	*243*	218	*293*	249	*196*
188	*243*	219	*246*	250	*202*
189	*240*	220	*291*	251	*219*
190	*297*	221	*291*	252	*192*
191	*293*	222	*292*	253	*193*
192	*294*	223	*269*	254	*193*
193	*294*	224	*280*	255	*205*
194	*241*	225	*281*	256	*206*
195	*289*	226	*281*	257	*205*
196	*290*	227	*286*	258	*206*
197	*239*	228	*239*	259	*206*
198	*241*	229	*295*	260	*278*
199	*243*	230	*281*	261	*294*

מס'	עמוד	מס'	עמוד	מס'	עמוד
262	*295*	292	*224*	321	*270*
263	*197*	293	*225*	322	*270*
264	*197*	294	*223*	323	*232*
265	*198*	295	*130*	324	*271*
266	*198*	296	*273*	325	*271*
267	*195*	297	*225*	326	*272*
268	*195*	298	*225*	327	*280*
269	*196*	299	*226*	328	*274*
270	*196*	300	*226*	329	*273*
271	*216*	301	*227*	330	*234*
272	*220*	302	*276*	331	*234*
273	*220*	303	*227*	332	*235*
274	*221*	304	*228*	333	*232*
275	*275*	305	*228*	334	*235*
276	*275*	306	*228*	335	*233*
277	*276*	307	*229*	336	*234*
278	*276*	308	*229*	337	*275*
279	*211*	309	*229*	338	*235*
280	*211*	310	*230*	339	*236*
281	*221*	311	*230*	362	*166*
282	*222*	312	*230*	363	*250*
283	*222*	313	*230*	364	*238*
284	*223*	314	*231*	365	*201*
285	*210*	315	*272*	366	*210*
286	*212*	316	*231*	367	*268*
287	*213*	317	*296*	369	*194*
288	*217*	318	*296*	370	*269*
289	*215*	319	*274*	371	*115*
290	*215*	320	*270*	378	*277*
291	*216*				

מס׳	עמוד
מכתבי כְּמֶד (כאמד א־לוז)	
KL 69:277	***302***
KL 69:279	***302***
KL 72:600	***303***
KL 74:300	***303***
KL (ללא מספר)	***304***
מכתבי תענך	
1	***307***
2	***307***
5	***306***
6	***306***
מכתבים חתיים	
CTH 49	***189***
CTH 62	***190***
המכתבים מאֻגַרִת	
RS 19.68	***190***
RS 20.33	***297***